

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 33. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211095076096/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

Lisem han kun så ryggen af sine omgivelser, sådan så han alt andet bagfra, han så kun reversen af medaljen, livet vendte vrang-siden hen imod ham. Studiet af menneskerygge er jo ikke nogen tilstrækkelig tidsfordriv, så han var henvist til at studere sig selv, og det var vel nok det, han stod og beskæftigede sig med i al stilhed; det antag vi da. Men det var slemt, at han ikke forstod at skaffe sig luft! Hade han ikke skudt sig, vilde han være blevet kvat alligevel.

Hvem han var?

Det er næmt nok at sige, for vi kendte ham godt: han var et forkert menneske. Hans hoved var en vanrøgtet jordbund, hvor der trivedes torne og tiser og forrykte spekulationer, men ikke en ærlig, brugbar tanke. Hans ånd var et ufer, hvor usunde dunster fremkaldte hygemænd, tanker, der forvirrede ham så sælsomt med deres uskre lys, at de en gang måtte få ham til at hoppe der-ud, hvor han egentlig nædig vilde hen. Der var et galskabsæg i hans hoved som i andres, og det rugede han på dag og nat; han gjorde det til sit livs opgave at få en kylling ud af det, og da han mente, den var udviklet, pikkede han hul på ægget.

Han var et uroligt menneske; han vilde ha' alt at spille boldt med. Både Gud og djevelen var hans daglige gæster, mente han; med det ene øje stirrede han ned i helvede, og med det andet forsøgte han at kigge ind i himlen; hans ene øre opfattede de fordømtes brøl og tuden, og med det andet hørte han englens slå triller oppe i livets træ. Hans tanker dansede en stadig deliriumkvadrilje med en engel på den ene side og en djævel på den anden, mens Vorherre og fanden stod hos og slog knald med lange pikke.

Han var et beklagelsesværdigt menneske. Man skulde tro, at hans kærreste kunde ha' reddet ham, og det var vel det, hun vilde med ham, men det slog fejl. Der er noen, der taler om en ulykkelig kærlighed hos ham; det er muligt, han har haft noget sådant, men det har vist ikke gjort meget indtryk på ham; han hade nok at slås med i forvejen. Tror I egentlig, når der danser høvred-sindstyre knortekæppe på jer ryg, at I så kan mærke, om noen prikker jer på ribbenene med en syl?

Hvad det nu end var, der tog ham sådan fangen, så skulde han i alt fald hellere ha' holdt sig borte fra det. Men hver gang han

tabte ligevægten og faldt over bord fra livets skib, så lod han sig stadig sluge af en eller anden fantastisk hvalfisk, i hvis bug han forstumlet, men – ti det må sies – interesseret væltede omkring, indtil uhyret opspyede ham splinternegen på en øde kyst.

Nej, med alle sine ejendommelige indfald var han et dårhgt hoved. Han kom ikke til resultater. For ham var alting en usammenhængende række af tilfældigheder. Derfor blev han heller ikke til noget. Vi savner ham ikke; da han døde, sendernev han ikke noget bånd, for han var knyttet til ingen. Man kunne ikke binde ham til noget, ti der var intet på ham, som man kunde få fat i; man kunde ikke få ham til at hænge ved noget, for alting gled af på ham. Han var et overflødig menneske. Denne umulighedserklæring skal han ha med i sin grav.

Der var et sted i hans hjerne, hvor der lå gemt noget, liksom en lille knaldperle, der ved lejlighed gav ondt af sig. Det frembragte en løjerlig kikkren dær i omegnen, hvilket betød, at eksplosjonskræfterne var i funktion. Denne diminutive granat, eller hvad vi nu skal kalde det, vilde han gjerne ha fat i og undersøge, for han var et nysgærrigt menneske. Og så en dag, da det ramstede for meget derinde, da det massede og trængtes mellem hverandre, lod han de voldsomt gærende stoffer få luft og komme ud – men han selv fik ikke noget at se af dem, og det har sikkert forbitret ham hans sidste øjeblikke.

Da de fandt ham, var hans hoved sunket forover; han hade aldrig været mand for at høre det højt, men nu var det sunket dybere end sædvanlig. Han bar vel troet, at en revolver var den rigtige nøgle til at lukke livets gåder op med. Den holdt han i sin højre hånd; i højre tinding var hullet kun lille, i venstre var det større, og dær var hjernen trådt ud.

Ja, nu er han død. La os være glade over det, og så for resten beklage, at han i det hele tæst har levet!

De kom med ildskuffer og koste; de strævede sand på hans hjerne, der lå og flød på gulvet, og så fejede de den op. Den gik i askespanden; la erindringer om ham gå samme vej!